

Hervormde gemeente Haaksbergen - Buurse

BELEIDSPLAN

2012 - 2016

**Protestantse
Kerk**

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. “Ontvangen om te geven”	4
3. Moderamen / Kerkenraad (organisatie en werkwijze)	5
Specifieke taken	6
4. College van ouderlingen en predikanten	7
5. College van diakenen	8
6. College van Kerkrentmeesters	10
7. Predikanten	13
8. Kerkmuziek	14
9. Vernieuwingen in de vormen van Gemeente-zijn	15
10. Vorming, toerusting en catechese	16
Vorming en toerusting	16
Catechese	16
11. Kindernevendienst	19
12. Werven en begeleiden van vrijwilligers	20
13. Buurse.....	21
14. Communicatie en PR	22
15. Hervormd – Gereformeerd	23
16. Oecumene	24
17. Partner-gemeente Bad Döben	25

1. Voorwoord

Het beleidsplan 2012 – 2016 van de Hervormde gemeente Haaksbergen-Buurse is gereed. In de loop van 2011 is er een commissie ingesteld bestaande uit twee gemeenteleden (voorzitter en secretaris van de commissie), uit ieder college een kerkenraadslid, de voorzitter van de kerkenraad en de twee predikanten. Deze commissie is begonnen met aan de colleges te vragen om na te denken over visie, de huidige situatie en toekomstig beleid betrekking hebbend op het werk in hun college en daar een notitie van te maken. Vanuit deze notities is de commissie aan de slag gegaan met het schrijven van het beleidsplan. Op leesbaarheid hebben we het laten toetsen door een deskundig gemeentelid die bereid was het stuk door te lezen en daar waar nodig correcties aan te brengen.

Hoofdstuk 2, de visie op de gemeente, is aan de orde gekomen op de “heidag” met kerkenraad en commissie onder leiding van Drs. Jodien van Ark, docent en procesbegeleider in kerkelijke context. Door gesprek, verdieping en analyse van verschillende profielen kregen we een beeld hoe het profiel van onze gemeente er nu uit ziet en eruit zou kunnen zien in de toekomst. Tijdens de “heidag” heeft de kerkenraad als speerpunten voor de komende periode het jeugdwerk en het Samen Op Weg proces vastgesteld. De grote vraag voor onze kerkenraad maar ook voor de kerk in het algemeen is: “Hoe betrekken we meer mensen bij de diensten en activiteiten door de week, is het profiel dat de kerkenraad voor ogen heeft ook het profiel van onze gemeenteleden?” We willen ons best doen om daar samen met de gemeente en straks samen met de leden van de Gereformeerde Kerk naar te zoeken. Naast de organisatorische zaken, is het beleidsplan vooral daarop gericht.

De gekozen kernwoorden voor dit beleidsplan zijn: “Ontvangen om te geven”, in het vertrouwen dat we door de liefde van God dat ontvangen wat ons geloof vormt of sterker maakt en dat door mogen geven aan de mensen om ons heen en in de wereld.

O grote God die liefde zijt,
o Vader van ons leven,
vervul ons hart, dat wij altijd
ons aan uw liefde geven.
Laat ons het zout der aarde zijn,
het licht der wereld, klaar en rein
Laat ons uw woord bewaren,
uw waarheid openbaren.

Gezang 481:1 uit het liedboek voor de kerken

Nynke van Genderen-Hiemstra, preses

2. “Ontvangen om te geven”

Het motto van dit beleidsplan is ontleend aan de visienota van de Protestantse Kerk in Nederland "De hartslag van het leven". Deze visienota verscheen in februari 2012 en onze kerkenraad heeft in de voorbereidingsfase daaraan een bijdrage mogen leveren.

Dit motto "Ontvangen om te geven" is gekozen omdat we geloven dat wij door te ontvangen ook kunnen geven.

Ontvangen van wat ons geloof vormt en onderhoudt.

Dit kan op verschillende manieren:

- als vanouds in de kerk in de viering van de liturgie, daar waar de gemeente samenkomt, waar de Bijbel opengaat, gepreekt, gebeden en gezongen wordt, het Avondmaal wordt gevierd en de doop wordt bediend.

Het kan ook gebeuren via:

- gesprek, van persoon tot persoon of in een kring,
- in de catechese,
- het leerhuis,
- kerkmuziek
- diaconie: soms kan aandacht of geld ons geloof vormen of sterker maken.

Deze verschillende vormen waarin ontvangen wordt, stellen ons in staat om te geven.

Van daaruit willen we gemeente zijn, op zondag in de viering(-en) of op andere momenten of plekken waar gevierd kan worden en bij alle andere activiteiten door de week.

Steeds meer worden we een pluriforme, veelkleurige gemeente. Dat zal ook tot uitdrukking komen in andere vormen van vieren en op andere momenten en plekken. Daarvoor zal bijzondere aandacht gegeven worden aan wat er in de gemeente rond geloofsvragen leeft.

Ook daarom blijven we streven naar een divers aanbod van activiteiten zodat er “voor elk wat wils” is waarin we ons geloof met anderen kunnen delen.

We willen een open gemeente zijn, gastvrij en dienstverlenend voor en naar elkaar, maar ook voor de samenleving. Pastoraat en diaconaat zijn er voor alle gemeenteleden en anderen die een beroep op ons doen, niet alleen voor de kerkgangers. Openheid en aandacht moeten er zijn voor jongeren en voor andere geloofsgemeenschappen (oecumene).

We willen ons volop inzetten voor de opbouw en vormgeving van één PKN gemeente in Haaksbergen-Buurse, conform het eind 2011 genomen besluit in de kerkenraad dat in januari 2012 op de gemeenteavond unaniem steun heeft gekregen. Daarbij zijn we ons er van bewust dat, ook door de verdere samenwerking met de Gereformeerde Kerk (Maranathakerk) die zal uitmonden in een fusie, het profiel van de gemeente zal veranderen.

We streven ernaar die nieuwe gemeente zo vorm te geven dat het voor iedereen “een huis voor de ziel” *) zal kunnen zijn.

*)Henk de Roest schrijver van “Een huis voor de ziel”

3. Moderamen / Kerkenraad (organisatie en werkwijze)

Visie

De leiding van de gemeente is aan de kerkenraad toevertrouwd. De kerkenraad wil deze leiding verrichten in onderlinge saamhorigheid, steeds weer gericht op waar het in de gemeente werkelijk om gaat, waarbij kwaliteit en efficiëntie niet uit het oog verloren worden.

We zullen ervoor waken dat de belasting voor ambtsdragers en vrijwilligers niet te hoog is.

Huidige situatie

We zijn blij dat we nog steeds in staat zijn om een groot deel van de vacatures die in de kerkenraad ontstaan in te vullen. Maar we zijn ons ervan bewust dat dat in de nabije toekomst moeilijker kan worden, een gegeven dat vooral bij de ouderlingen en bij het college van diakenen zal gaan spelen. Dat betekent dat er minder mensen beschikbaar zullen zijn en dat er steeds aandacht zal moeten zijn voor de taken die we op ons nemen. In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat de belasting voor (een aantal van) de huidige ambtsdragers te groot is.

Eerder is er daarom al voor gepleit om van onze ambtsdragers een inzet te vragen van niet meer dan drie dagdelen in de twee weken, met daarbij vanzelfsprekend de vrijheid om meer te doen als er meer tijd beschikbaar is.

De samenstelling van het moderamen is:

- voorzitter kerkenraad
- scriba kerkenraad
- één ouderling-kerkrentmeester
- één diaken
- één ouderling
- predikant(en)

Toekomstig beleid

De samenstelling van het moderamen zal blijven zoals die nu is.

De huidige situatie maakt het, zoals gezegd, nodig om de manier van werken aan te passen: "Minder werk door minder mensen". Van groot belang is om meer aandacht voor elkaar te hebben.

Na uiterlijk twee jaar zullen we onderstaand beleid evalueren:

- het aantal kerkenraadsvergaderingen wordt teruggebracht van 6 naar 4 per jaar, plus de gezamenlijke kerkenraadsvergaderingen met de Gereformeerde kerkenraad en thema-vergaderingen;
- het moderamen, waarin alle colleges zijn vertegenwoordigd, krijgt het vertrouwen om zaken die geen behandeling in de kerkenraad vereisen af te handelen, waarbij volstrekt duidelijk is en blijft dat de kerkenraad uiteindelijk het besluitvormend orgaan is;
- het moderamen zal het verslag van haar vergadering aan alle kerkenraadsleden doen toekomen; de verslagen van de colleges blijven toegezonden worden aan de leden van het moderamen;
- in voorkomende gevallen (bijv. een aan- of verkoop van de diaconie) is het mogelijk een besluit aan de kerkenraadsleden per e-mail voor te leggen met dien verstande dat

dit besluit in de volgende kerkenraadsvergadering formeel wordt vastgelegd;

- wanneer 2 leden van de kerkenraad daarom vragen zal er een extra kerkenraadsvergadering worden belegd;
- de agendapunten ter besluitvorming voor de kerkenraad worden zo voorbereid dat er vooraf een toelichting wordt gemaakt van maximaal een half A-4 met een voorstel tot besluitvorming zodat op de vergadering volstaan kan worden met een korte behandeling;
- we zullen tijd blijven reserveren voor de inhoudelijke, persoonlijke vragen. Dat willen we op een goede manier combineren met het ontvangen van de verschillende werkgroepen/geledingen in onze gemeente.

Specifieke taken

Specifieke taken van het moderamen zijn als volgt omschreven:

Het is de taak van de scriba en de voorzitter om de moderamenleden op de hoogte te houden van de contacten en presentaties naar buiten. Evenzo worden voorzitter en scriba tevoren op de hoogte gebracht van persberichten die vanuit de kerk worden uitgegeven. Vanuit de colleges zullen zij geïnformeerd moeten worden betreffende officiële externe contacten.

Brieven die collectief uitgaan naar alle gemeenteleden worden eerst in het moderamen behandeld.

Bij officiële aangelegenheden naar de burgerlijke gemeente en andere kerken en instellingen zorgt het moderamen voor vertegenwoordiging, voor zover daar door het moderamen geen anderen voor zijn aangewezen.

Met name de voorzitter moet in het oog houden of afspraken, ook ten aanzien van het beleidsplan, nagekomen worden. Tevens zal zij/hij contact houden met de verschillende colleges (diaconie, kerkrentmeesters, ouderlingen) en de predikanten.

4. College van ouderlingen en predikanten

Visie

Het ouderlingenberaad ziet, samen met de predikanten, de pastorale zorg voor de gemeenteleden als belangrijkste taak. In het pastoraat werken predikant en ouderling samen vanuit de opdracht van het evangelie om naar elkaar om te zien.

Huidige situatie

Zij worden in deze taak bijgestaan door pastorale bezoekers/sters. Wijkouderling en bezoeker/ster plegen overleg over de te bezoeken gemeenteleden.

Wanneer het om financiële hulpverlening gaat ,wordt contact gezocht met de diaconie. Ook kan de diaconaal-maatschappelijk werker worden ingeschakeld o.a. wanneer het gaat om eenzaamheid.

Ouderlingen zijn medeverantwoordelijk voor de bediening van Woord en Sacrament.

De ambtelijke aanwezigheid in de kerkdiensten is een onderdeel van de taak van de ouderlingen, evenals de aanwezigheid bij en deelname aan doop-, huwelijks- en belijdenisgesprekken.

De kerkdiensten kunnen tijdens het ouderlingenberaad geëvalueerd worden.

Ter ondersteuning van de werkzaamheden van de ouderlingen zijn overleg, gesprekstraining en oefening van het Bijbellezen noodzakelijk.

De ouderlingen hebben samen met de predikanten de zorg voor de toerusting van de gemeente. Dit komt tot stand door het organiseren van activiteiten zoals vormings- en toerustingsavonden, gemeenteveningen en bijv. bijeenkomsten in de Bouwmeester en 't Saalmerink.

De jeugdouderling maakt deel uit van het ouderlingenberaad. Zij/hij brengt verslag uit van de werkzaamheden en plan van aanpak van het jeugdbeleid.

Gezien de belasting van ouderlingen worden er meer bezoek(st)ers ingezet voor het pastoraat.

Toekomstig beleid

Zo nodig zullen we de wijkindeling aanpassen.

Om de ouderlingen te ontlasten zullen we gemeenteleden vragen om al dan niet tijdelijk of in 'ad hoc' samengestelde commissies zitting te nemen.

5. College van diakenen

Visie

Onder diaconaat verstaan wij in brede zin: de handen en voeten van de gemeente in de samenleving zijn.

Het diaconaat is niet alleen een zaak van diakenen. De gemeenteleden zijn geroepen om te delen wat hun aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van gerechtigheid, waar onrecht geschiedt.

Het college van diakenen is geroepen om diaconale steun te verlenen aan: personen, organen, fondsen en instellingen.

Uitsluitend in zeer bijzondere gevallen, zulks ter beoordeling van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken en nadat ter zake toestemming is verkregen van dit college, kan het college van diakenen besluiten diaconale gelden beschikbaar te stellen voor niet-diaconaal werk van de gemeente.

Huidige situatie

Oproepen tot het bestrijden van armoede en de gevolgen daarvan, lokaal en mondiaal. Het inzamelen en besteden van de ontvangen gaven.

Door meer structuur en overleg met de burgerlijke gemeente en onze diaconaal medewerker is er duidelijk vooruitgang geboekt in de armoede bestrijding. Dit wordt in de komende periode geïntensiveerd.

Stem geven aan hen die geen stem hebben, het opnemen voor mensen die dat voor zichzelf niet kunnen.

Zorg voor mensen die eenzaam zijn.

Door individuele contacten en kleine projecten is veel van de grond gekomen. Deze ontwikkelingen krijgen onze volle aandacht in de komende periode.

Bevorderen van verdraagzaamheid en respect tussen medelanders.

Noodhulp bieden aan dak- en thuislozen, waaronder uitgeprocedeerde asielzoekers.

Bevorderen van een goed rentmeesterschap.

Bevorderen van het diaconale bewustzijn van de gemeente o.a. tijdens de eredienst.

Actief aandeel van diakenen bij de voorbeden en de collecte aankondiging in de eredienst.

Dit beleid wordt mogelijk gemaakt vanuit een solide financieel beleid. De diaconie pleegt defensief en duurzaam te beleggen in gelden en onroerende goederen. Het vermogen zal zoveel mogelijk in stand gehouden worden om in de toekomst hulp te kunnen blijven geven.

De diaconie heeft het dagelijkse beheer, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, van de onroerende zaken overgedragen aan de Beheerscommissie Onroerende Goederen. In deze commissie heeft minimaal één diaken zitting.

Toekomstig beleid

Om meer gebruik te maken van de inbreng van gemeenteleden zal de diaconie de gemeente regelmatig informeren over haar werkzaamheden en het werk dat gedaan wordt door de commissie Kerk in Actie.

Onze diaconaal medewerker weet steeds meer geïsoleerde mensen naar de reguliere hulpverlening te leiden. Een regelmatig overleg met haar en het geven van informatie over haar

**Kerk
in Actie**

werkzaamheden aan de gemeente, zal in de komende periode plaatsvinden.

Daarbij zal de diaconie de overheid en samenleving aanspreken op haar verantwoordelijkheid.

De diaconie verwacht dat in de nabije toekomst, gezien de bezuinigingen bij de overheid, nog vaker een beroep op haar gedaan zal worden.

6. College van Kerkrentmeesters

Visie

De kerkrentmeesters hebben met name de taak ervoor te zorgen dat er ruimten en gelden beschikbaar zijn voor de erediensten en andere activiteiten van de gemeente. Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor alle personeelskosten en de afdrachten aan de landelijke kerk voor onder andere de predikantsplaatsen. Ook worden kosten gemaakt voor beheer, administratie en onderhoud van gebouwen.

Om bovengenoemde activiteiten te financieren zijn er de volgende inkomsten:

- Vrijwillige bijdragen, giften en collectes. Doel: Streven naar verhoging van de gemiddelde bijdrage per gemeentelid of gezin. Elke mogelijkheid gebruiken om naast de vrijwillige bijdrage via gerichte financiële acties de financiering van projecten zoveel mogelijk te laten plaatsvinden zonder dat er te veel gebruik gemaakt moet worden van de aanwezige fondsen.
- Huuropbrengsten van de bezittingen.
- Dividend en rente op de beleggingsportefeuille (inclusief de onderhoudsfondsen). Streven naar een gedifferentieerde beleggingsportefeuille op basis van een defensief beleggingsprofiel.
- Exploitatie saldo de Richtershof. Optimaal gebruik van De Richtershof voor zowel kerkelijke als niet-kerkelijke activiteiten binnen het kader van de verhuurregels zoals die in 2009 zijn vastgesteld. Daarbij zullen de zaal en de bijbehorende ruimtes moeten voldoen aan de eisen van goed gastheerschap. Daarnaast zal de exploitatie van De Richtershof een wezenlijke financiële bijdrage moeten leveren aan de geldwerving.

Daarnaast zijn er de volgende uitgaven:

- Onderhoud gebouwen. Het is de hoofdtaak van het college van kerkrentmeesters om te zorgen voor adequate ruimtes waarin de erediensten worden gehouden. Goed onderhouden kerkgebouwen zijn dus een eerste vereiste. Uiteraard dienen ook de andere gebouwen die onder verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters vallen zo goed mogelijk te worden onderhouden. De financiële mogelijkheden om dit te doen kunnen echter beperkingen inhouden.
- Personele kosten. Daar waar vereist zullen we moeten werken met personeel dat in onze dienst is. In andere situaties zal zo mogelijk gewerkt moeten worden met vrijwilligers.

Huidige situatie

In de huidige situatie (2011) bedraagt het exploitatietekort ca. 12% (€ 34.000,-) van de begroting.

Daarbij is nog geen rekening gehouden met de kosten van renovatie van de kerk in Buurse en Haaksbergen. Als die projecten de komende jaren geheel worden uitgevoerd (geraamde kosten in z'n totaliteit € 400.000,-- - € 500.000,--) worden de onderhoudsfondsen beduidend kleiner en daarmee ook de rente/dividendinkomsten.

Inkomsten:

Vrijwillige bijdragen: In het vorige beleidsplan staat aangegeven dat er naar gestreefd moet worden om de vrijwillige bijdragen jaarlijks met 3% te laten toenemen. Helaas leert de realiteit dat dit niet is gelukt. Maar daar staat tegenover dat er de afgelopen jaren veel geld is binnen gekomen via speciale acties. In de afgelopen periode is de nodige aandacht gegeven aan de mogelijkheid van volledig fiscaal aftrekbare schenkingen in de vorm van periodieke uitkeringen. Diverse gemeenteleden hebben daar gelukkig gebruik van gemaakt. Gedurende de komende paar jaar kunnen we daardoor toch rekenen op inkomsten via deze weg.

Opbrengsten bezittingen: In de afgelopen jaren zijn er steeds gelden toegevoegd aan de (onderhouds)fondsen. Die gelden zijn vervolgens belegd. Met de opbrengsten van die beleggingen kon telkens een groot deel van de jaarlijkse kosten voor het houden van de kerkelijke activiteiten worden betaald. Door de financiële crisis zijn die opbrengsten beduidend minder geworden. Als bovendien vanwege een groot onderhoudsproject gebruik gemaakt moet worden van het onderhoudsfonds leveren die beleggingen nog minder op. Helaas hebben we als kerk geen directe invloed op het rendement van onze beleggingen. “

Exploitatie van De Richtershof: Nadat in 2010 De Richtershof een stevige renovatiebeurt heeft gehad, voldoet het gebouw weer geheel aan de eisen om daar niet alleen onze eigen activiteiten, maar ook vergaderingen en bijeenkomsten door derden te laten houden. De Beheercommissie De Richtershof heeft tot taak om samen met de koster/beheerder de exploitatie zo efficiënt mogelijk te laten plaatsvinden.

Uitgaven:

Onderhoud gebouwen: Om onze kerkelijke activiteiten naar behoren te kunnen uitvoeren, onderhouden we de betreffende gebouwen goed. Omdat het gaat om monumentale gebouwen is dat onderhoud een grote kostenpost. We zijn dus alert op negatieve ontwikkelingen. Om die voor te zijn hebben we een meerjarenplan opgesteld. Daarin staat aangegeven welke werkzaamheden in welk jaar gepland zijn en hoe hoog de geraamde kosten zijn. Dit meerjarenplan is jaarlijks meegenomen in de begroting voor het komende jaar.

Personele kosten: Onder verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters vallen de functies van koster (full time), medewerker kerkelijk bureau, organisten (part time) en jeugdwerkleider (part time). Veel activiteiten worden gelukkig door vrijwilligers gedaan.

Ten aanzien van de predikanten beperkt de verantwoordelijkheid zich tot de beschikbaarheid van de predikantstraktementen.

Toekomstig beleid

Het bovenstaande maakt duidelijk dat nadrukkelijk gezocht moet worden naar duidelijke verhogingen van de bijdragen vanuit de gemeente, naar alternatieve projectgerichte opbrengsten en naar bezuinigingen.

Inkomsten:

Vrijwillige bijdragen: Nu we moeten rekenen op steeds minder gemeenteleden zal nog meer aandacht gegeven moeten worden aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid om gelden binnen te krijgen. Niet alleen om de normale jaarlijkse kosten daaruit te kunnen betalen, maar ook om te kunnen investeren in plannen die erop gericht zijn om ook in de toekomst een levende gemeente te kunnen zijn. Blijven stimuleren dat gemeenteleden hun vrijwillige bijdragen als periodieke uitkeringen overmaken.

Opbrengsten van de bezittingen: Samen met de accountant en onze financiële adviseurs blijven nagaan of het rendement op onze beleggingen verbeterd kan worden, waarbij de risico's op de aandelen en obligaties zo klein mogelijk zijn. Daarbij is een alerte houding vereist.

Exploitatie De Richtershof: De exploitatie van De Richtershof moeten we zodanig verbeteren dat de bezettingsgraad wordt verhoogd en het financiële resultaat minimaal voldoet aan de wensen van de kerkrentmeesters. Daarbij dient wel rekening te worden gehouden met de personele consequenties van een toename van het aantal uren dat De Richtershof wordt gebruikt.

Uitgaven:

Onderhoud gebouwen: De beide kerken en de Dom-huisjes zullen regelmatig door de Monumentenwacht nagekeken moeten worden op de staat van onderhoud. Samen met de Monumentenwacht zal de meerjarenbegroting voor het onderhoud van de gebouwen geactualiseerd moeten worden. Waar nodig zal er direct actie ondernomen moeten worden. Voor wat betreft de rijks- of gemeentelijke monumenten zal nadrukkelijk getracht moeten worden hiervoor zoveel mogelijk subsidies binnen te halen. Daarnaast moeten we via gerichte acties gelden zien te verwerven om zo min mogelijk het eigen vermogen uit de onderhoudsfondsen te moeten aanspreken.

Personele kosten: Onze koster zal over enkele jaren de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Dit betekent dat we binnen een paar jaar besluiten moeten nemen over hoe we de kosterfunctie gaan invullen, evenals het beheer van De Richtershof.

Aandachtspunten voor de komende beleidsperiode:

Er zullen ingrijpende keuzes gemaakt moeten worden om te voorkomen dat we de komende jaren te maken krijgen met een niet-sluitende begroting en een fors tekort op de jaarrekening.

Te denken valt daarbij aan:

- invulling van de vacature koster/beheerder De Richtershof in 2016;
- overwegingen met betrekking tot de toekomst van het kerkgebouw in Buurse;
- het onderhoudstraject van de kerk in Haaksbergen;
- in geval van een eventuele vacature bezinning op het aantal predikantsplaatsen;
- rekening houden met het komende proces "Samen op weg".

7. Predikanten

In de gemeente Haaksbergen-Buurse werken 2 full time predikanten. De taakomvang van één van de predikanten is verdeeld in 1/3 deel (van de voltijd werkomvang) als diaconaal predikant en 2/3 deel als “gewoon” predikant.

Zorgcentrum Het Saalmerink (diaconaal project) alsmede Buurse, het buitengebied van Haaksbergen en één van de wijken in Haaksbergen vallen onder pastorale zorg van de predikant die de speciale diaconale opdracht heeft. De overige wijken in Haaksbergen vallen onder de andere predikant.

De taakverdeling ten aanzien van vorming en toerusting, catechese, vertegenwoordiging in vergaderingen en commissies en overige predikantswerkzaamheden zal, ook in de komende periode, in onderling overleg tussen de predikanten en in overleg met de kerkenraad vastgesteld worden. De diaconale projecten worden door de “diaconaal predikant” begeleid.

Beide predikanten doen regelmatig verslag van hun werkzaamheden in de kerkenraadsvergadering.

8. Kerkmuziek

Visie

"De inrichting van de eredienst wordt vastgesteld door de kerkenraad met inachtneming van de bijzondere verantwoordelijkheid van de voorgangers en hen die zorg dragen voor de kerkmuziek" (Kerkorde VII,2).

"Aan de gemeentezang en de verdere muzikale vormgeving van eredienst wordt leiding gegeven door een kerkmusicus". (Ordinantie. 5,6.1)

Huidige situatie

In onze gemeente zijn professionele kerkmusici verantwoordelijk voor de kerkmuziek in Haaksbergen en Buurse. Naast de (orgel-)begeleiding van de gemeentezang is de cantrix-organiste in Haaksbergen belast met de leiding van de cantorij, waaronder de repertoirekeuze. Ook bepaalt zij het kwaliteitsniveau wanneer andere instrumenten dan het orgel worden ingezet.

Er is regelmatig overleg tussen de voorgangers en de organisten over de planning door het jaar heen en over met name de muzikale invulling van de diensten op de hoogfeesten. Ook is er incidenteel overleg over de diensten door het jaar heen.

Toekomstig beleid

In de komende periode zal veel aandacht gegeven worden aan de introductie van en het vertrouwd raken met het "Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk" dat in 2013 zal verschijnen. Daarin staan niet alleen liederen voor de gemeentezang in de vertrouwde zin, maar ook responsies e.d.. Ook voor de cantorij ligt hier een belangrijke taak.

Daarnaast zal in betreffende beleidsperiode nader gekeken worden naar de noodzaak, de wenselijkheid en de mogelijkheid tot het instellen van een werkgroep "Eredienst en kerkmuziek".

9. Vernieuwingen in de vormen van Gemeente-zijn

Door de jaren heen ontwikkelen zich de samenstelling en interesse van de gemeenteleden. Op de achtergrond spelen demografische aspecten (vergrijzing) en veranderingen in de maatschappij waarvan wij onderdeel zijn een rol. De gevolgen zijn te merken in vele aspecten van ons gemeente-zijn. We zullen moeten inspelen op deze ontwikkelingen. Naast de beleidsvoornemens die in de andere hoofdstukken zijn verwoord, noemen we hier nog expliciet de ontwikkeling van de eredienst en de zoektocht naar eigentijdse praktische vormen van gemeente- zijn.

Ontwikkeling van de eredienst

Visie

In de liturgie klopt het hart van de gemeente. Hier gebeurt het heilige. Het is een uitdaging om nieuwe en aansprekende vormen van liturgie en muziek te ontwikkelen die passen in de protestantse traditie en gebruik maken van de rijke schat van die traditie.

Huidige situatie

De liturgie van de diensten is met zorg opgebouwd.

Naast de dienst op de zondagmorgen zijn er periodieke korte diensten, vespers, rondom een thema (bv de 40-dagen tijd) of met een eigen vorm (bv gedomineerd door eigentijdse muziek, liederen, of kunst met religieuze inslag). Ook zijn er diensten die op doelgroepen zijn gericht, zoals jongeren.

Toekomstig beleid

We zullen doorgaan de liturgie met zorg te onderhouden.

Door het beleid door te zetten van de meer gevarieerde korte respectievelijk thematische diensten op andere momenten en plekken, beogen we ervaring op te doen met andere vormen van liturgie. Daarbij wordt het betrekken van een zo gevarieerd mogelijke groep gemeenteleden nagestreefd. Zo wordt de veelkleurigheid die ons eigen is weerspiegeld in de variëteit in de liturgie van de erediensten.

Gemeente-zijn is ook “doen”

Visie

In de gemeente kennen we kernactiviteiten waarin zich het gemeentelven uit. Dat zijn de erediensten, het pastoraat en het diaconaat, en ook de activiteiten waarin geloofsbeleving op praktische en zeer verschillende wijzen wordt geuit. Deze pluriformiteit is een rijkdom en tegelijkertijd een punt van aandacht omdat hij zich in de loop van de tijd ontwikkelt en steeds nieuwe aandacht vraagt.

Huidige situatie

Vele gemeenteleden dragen bij aan de dagelijkse werkzaamheden binnen de gemeente, zoals vrijwilligerswerk, de organisatie en uitvoering van de jaarlijkse rommelmarkt, ad hoc werkgroepen zoals bv de organisatie van de startzondag en de in 2011 gepresenteerde musical.

Toekomstig beleid

De inzet van de vrijwilligers blijft onmisbaar.

Initiatieven, al dan niet incidenteel, die vanuit de gemeente opkomen en die uiting zijn van ons motto “ontvangen om te geven”, wellicht op onorthodoxe wijze vorm gegeven, beschouwen we als zeer welkom.

We zullen trachten die initiatieven waar mogelijk een structureel vervolg te geven.

10. Vorming, toerusting en catechese

Vorming en toerusting

Visie

Vorming en toerusting beogen de groei in het geloofsleven van gemeenteleden en worden mede vorm gegeven met het oog op het vervullen van taken in de gemeente.

Huidige situatie

Voor elk winterseizoen wordt er een programma samengesteld door de predikanten, waarbij rekening wordt gehouden met wensen uit de gemeente. Dat programma verschijnt (rond de startzondag) in een overzicht en wordt aan de gemeenteleden te samen met het kerkblad toegezonden.

Dat programma bestaat meestal uit thema-avonden met een kerkelijk/inhoudelijk onderwerp en/of actuele maatschappelijke vraagstukken. Tevens worden leerhuizen aangeboden, reizen met een Bijbels karakter, films die aanspreken.

Groothuisbezoeken worden georganiseerd die voorzien in de behoefte van het geloofsgesprek. Voor kerkenraadsleden bestaat er de mogelijkheid om deel te nemen aan de zogenoemde toerustingscursussen die door de PKN worden aangereikt.

Het aangeboden programma heeft tot doel om als gemeente ook “door de week” in gesprek te zijn, van elkaar te leren en elkaar te ontmoeten.

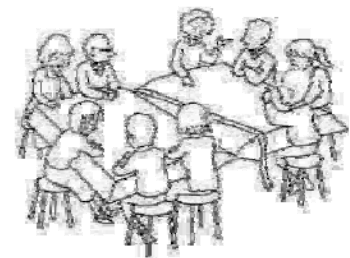
Toekomstig beleid

Ook in de toekomst is het van belang om vorming en begeleiding aan te bieden, om op die manier te kunnen voorzien in een groei van het geloofsgesprek. Gezien het belang van de godsdienstige opvoeding van kinderen willen we meer aandacht geven aan de ouders.

Catechese

Visie

Vorming en toerusting zijn gericht op de gemeente als geheel; catechese vooral op jongeren. De catechese wordt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad gegeven door de predikant en de daartoe aangewezen personen. Zo wordt het ook in de kerkorde omschreven.

Huidige situatie

In de catechese komen basale en specifieke christelijke geloofskwesties aan de orde, maar ook vragen op het gebied van zingeving en levensbeschouwing in brede zin. In de catechese gaat het om samen met jongeren te zoeken naar de betekenis van christelijk geloof, maar ook religie in algemene zin en als zingeving in het eigen bestaan.

Sinds een aantal jaren wordt er weer een basiscatechese gegeven aan jeugd tussen de 10 – 12 jaar. Er is een vervolg naar een gespreksgroep van 12 – 15 jarigen. De feitelijke deelname aan de gespreksgroep van 12 – 15 jaar groeit gestaag.

De basiscatechese, voor kinderen van 10 – 12 jaar (de laatste twee groepen van de basisschool) heeft als doel kinderen kennis te laten maken met de wereld van geloof en de gemeente.

Bij de 12 – 15 jarigen gaat het ook om het bieden van een veilige omgeving, waar kinderen vrijuit kunnen praten, vragen kunnen stellen over alles wat hen bezighoudt. Door speelse methodieken kan de inhoud van de catechese en de groepsband versterkt worden.

Voor de groep van 16 – 20 jaar ligt de nadruk meer op de inhoud van de zingeving, levensbeschouwing, geloof in het eigen leven. Van belang is ook de eigen geloofsbeleving en het zoeken naar woorden en beelden om de eigen zingeving te vinden en te verwoorden.

De laatste jaren is vooral gewerkt aan het zoeken en onderhouden van contact met jongeren, het creëren van structuur en continuïteit vanaf de KND, basiscatechese doorlopend in catechese aan jeugd van 12 – 15 jaar en 20+.

De daartussen liggende leeftijden ontbreken. Een en ander hangt ook samen met de omgeving waarin jongeren opgroeien. Als het christelijk geloof van huis uit geen rol speelt, voelen jongeren zich niet aangesproken om van dit aanbod gebruik te maken.

Toekomstig beleid

Wil de gemeente werken aan de toekomst, dan zal er aandacht besteed moeten worden aan de jeugd (KND en basiscatechese) en jongeren (gespreksgroepen).

Doelen:

- Ruimte blijven bieden aan jongeren;
- Zoeken naar nieuwe liturgische vormen die aanspreken;
- Tijd en aandacht geven aan jongeren (vertrouwensrelatie);
- Gespreksgroepen aanbieden van september t/m juni, om continuïteit en contact te behouden.

In 2012 wordt de groep van 12 – 15 jarigen gesplitst in 12 – 13 jarigen en 14 – 15 jarigen. De groep wordt anders te groot en broers en zussen komen bij elkaar in de groep.

Betrekken van gemeenteleden bij de catechese aan jongeren als gedeelde verantwoordelijkheid.

Jongeren

Visie

Jongeren zijn een deel van onze gemeente en voor de toekomst onmisbaar. Wij willen graag dat zij ervaren dat ze een eigen plek innemen/hebben en zich welkom weten.

Huidige situatie

Het werk voor jongeren wordt gedaan vanuit het clubwerk (een jeugdwerkleidster is hiervoor aangesteld), de jongerendienstcommissie, vertegenwoordiging van kindernevendienst en gespreksgroepen.

Het clubwerk is om de 14 dagen op de vrijdagavond. Eens in het jaar is er een clubweekend. Hier nemen circa veertig kinderen uit heel Haaksbergen aan deel. De leiding ligt deels in handen van de 20+ers.

De jongerendienstcommissie is afgelopen jaar gehalveerd. Dat had deels te maken met het werk en de energie die de voorbereiding van een jongerendienst kostte. Het aantal jongeren dat deze diensten bezocht woog niet op tegen de inzet.

Alle jongerenactiviteiten (Hervormd en Gereformeerd) komen samen in de WKJ (Werkgroep Kerk en Jeugd).

Toekomstig beleid

De grote vraag is: 'Hoe houden we contact met jongeren en betrekken we ze bij onze gemeente zonder dat op een geforceerde manier te doen?'. Die betrokkenheid zou op 'natuurlijke wijze' moeten groeien. En dat kan door een structureel aanbod te blijven bieden in de catechese, maar ook in clubwerk, activiteiten en projecten die aantrekkelijk zijn voor jongeren.

Het is van belang een vorm te vinden om de stem en betrokkenheid van de jongeren in het reilen en zeilen van de gemeente en de kerkenraad te versterken. Want ook door het delen en dragen van verantwoordelijkheid en hun ideeën en suggesties te betrekken in het ontwikkelen van beleid en de besluitvorming, wordt de betrokkenheid vergroot. Dat is niet alleen goed voor henzelf, maar ook voor de gemeente, die daardoor nieuwe impulsen krijgt. De WKJ wordt gecontinueerd om afstemming mogelijk te maken.

Een aan te stellen jeugd/jongerenwerk(st)er zou hierin een belangrijke rol kunnen vervullen.

11. Kindernevendienst

De inzet van de kindernevendienst is kinderen op hun eigen manier en op hun eigen niveau bekend te maken met Bijbelverhalen en hen het geloof te laten beleven. Bijvoorbeeld door een bepaalde activiteit of een spel.

Daarom worden er tijdens de zondagmorgendienst aparte bijeenkomsten voor de kinderen gehouden en worden er regelmatig diensten voor jong en oud gevierd waarbij de leiding van de kindernevendienst nauw betrokken is.

Steeds weer wordt gezocht naar nieuwe manieren om zaken van kerk en geloof zo aan de orde te stellen dat het voor kinderen begrijpelijk is. Het is goed dat kinderen zich veilig en geborgen weten.

12. Werven en begeleiden van vrijwilligers

De kerkenraad is voornemens zich te verdiepen in het op de juiste manier werven en daarna begeleiden van vrijwilligers. Met name het vervullen van de vacatures in de kerkenraad is een zorg. Het daartoe geëigende college zal zich bezinnen op de juiste aanpak daarvan. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van literatuur die door de PKN beschikbaar wordt gesteld.

13. Buurse

Visie

Zolang er voldoende belangstelling voor de diensten is en de staat van onderhoud van het kerkgebouw het toelaat is de inspanning van de kerkenraad gericht op het open houden van de kerk in Buurse.

Huidige situatie

Bij de samenvoeging van de Hervormde gemeenten in Haaksbergen en Buurse in 1992 is afgesproken dat het kerkgebouw in Buurse tenminste 5 jaar beschikbaar zou blijven voor het houden van erediensten. Die periode van 5 jaar is na evaluaties in de kerkenraad en met de gemeenteleden in Buurse een aantal keren verlengd.

Op dit moment wordt er elke 2e zondag van de maand een dienst gehouden, en in de maanden juni, juli en augustus elke 2e en 4e zondag.

Toekomstig beleid

Het schema van de diensten zal vooralsnog gecontinueerd worden. Deze periode zal het beleid m.b.t. de kerk in Buurse extra aandacht vragen. Dit met name voor wat betreft de belangstelling voor de diensten van Buursenaren en de slechte staat van onderhoud waarin het kerkgebouw verkeert.

14. Communicatie en PR

Visie

De PR-commissie spant zich in om de plaats van de hervormde gemeente Haaksbergen-Buurse, haar maatschappelijke betrokkenheid en haar taak naar binnen en naar buiten voor het voetlicht te brengen dan wel te verduidelijken. Ze doet dit door op zoveel mogelijk manieren (meer) bekendheid te geven haar activiteiten op allerlei gebied.

Toekomstig beleid

Nadat in de afgelopen beleidsperiode o.a. een redactiestatuut voor kerkblad en website is ontworpen heeft de commissie de volgende beleidsvoornemens:

- bepalen hoe met het PR-beleid van onze gemeente de verschillende generaties bereikt kunnen worden cq. hoe de klassieke en moderne communicatiemiddelen zo goed mogelijk ingezet kunnen worden;
- grotere bekendheid geven aan de website;
- voorstellen doen voor een nieuw logo/nieuwe huisstijl;
- verzamelen van media-adressen;
- uitgebreider adviseren op welke manier persberichten opgesteld kunnen worden;
- de omschrijving van de taken van ambtsdragers en andere vrijwilligers, zoals tot nog toe verzameld, onder één format brengen.

15. Hervormd – Gereformeerd

Visie

De kerkenraad heeft een besluit genomen toe te werken naar een fusie van de Hervormde gemeente Haaksbergen-Buurse en de Gereformeerde kerk van Haaksbergen.

Huidige situatie

In Haaksbergen zijn twee Protestantse gemeenten (Hervormd en Gereformeerd) die elk een eigen karakter hebben. In de afgelopen jaren zijn er intensieve gesprekken gevoerd rond het thema "wat bindt ons en wat scheidt ons".

Ook zijn er gezamenlijke kerkenraadvergaderingen en gemeenteavonden gehouden, waar inhoudelijke onderwerpen aan de orde kwamen. Er zijn meer gezamenlijke diensten gekomen en we vieren één maal per jaar samen het Heilig Avondmaal.

Door gemeenteleden wordt over en weer gebruik gemaakt van vorming- en toerustingavonden. Over de verschillen die we ervaren wordt openlijker gesproken.

Toekomstig beleid

Er zal een stuurgroep ingesteld worden vanuit de Hervormde gemeente en Gereformeerde kerk bestaande uit kerkenraadsleden en niet-kerkenraadsleden. Deze stuurgroep zal als eerste de elementen moeten inventariseren die in een fusieproces aan de orde moeten komen. Vanzelfsprekend zal de gemeente op de momenten waarop dat nodig of gewenst is, geïnformeerd en gehoord worden. De stuurgroep zal het proces om tot een fusie te komen, opstarten en begeleiden en aan de kerkenraden een mogelijke datum voorstellen.

Zorgvuldigheid, vertrouwen en een open communicatie is hierbij vanzelfsprekend van belang.

16. Oecumene

"De Protestantse Kerk in Nederland is overeenkomstig haar belijden gestalte van de ene heilige apostolische en katholieke of algemene christelijke Kerk (...)". Deze zin uit de orde van onze kerk is de drijfveer voor de oecumenische samenwerking in Haaksbergen-Buurse. En al mag de officiële landelijke oecumene de wind dan niet mee hebben – en soms merken ook wij dat – toch mogen we blij zijn met wat er hier gebeurt. De oecumenische diensten in Haaksbergen én die in Buurse zijn niet meer weg te denken – en zullen in de komende periode ook georganiseerd worden.

Er is een "Oecumenisch Overleg Diaconieën" waarin de diaconieën van de kerken zitting hebben. Rondom activiteiten met kerst en bij de organisatie van vakantieweken worden de taken gezamenlijk uitgevoerd. Ook de voedselbank krijgt steun vanuit deze gezamenlijke commissie. Tevens organiseert de Werkgroep Interkerkelijke Ontwikkelingssamenwerking (WIKOS) jaarlijks een grote plaatselijke collecte voor een ontwikkelingshulpproject.

In de oecumenische raad wordt overlegd hoe d.m.v. lezingen en/of gespreksgroepen de oecumene vorm gegeven kan worden. Ook het pastoresoverleg zal blijven; naast een ontmoetingsplek ook een orgaan waar nieuwe ideeën ter sprake komen.

17. Partner-gemeente Bad Düben

Visie

Het bevorderen en in stand houden van de contacten met onze partnergemeente in Duitsland, de Evangelische gemeente Bad Düben. Daarbij willen we bereiken dat zowel jongeren als ouderen kijken over de grenzen van de eigen kerkelijke gemeente als van de directe woon- en leefomgeving.

Huidige situatie

Al meer dan 25 jaar zijn er contacten met deze gemeente, die ligt in de voormalige DDR. Na de Duitse eenwording zijn die contacten geïntensiveerd en omgezet van vooral persoonlijke contacten in een jaarlijkse uitwisseling. De organisatie ervan is in handen van de Werkgroep Bad Düben. De subsidiëring van die uitwisseling wordt gedaan door de diaconie.

Toekomstig beleid

Het is belangrijk deze contacten te continueren. Voor de ouderen gaat het daarbij om het vasthouden van soms al jarenlang bestaande contacten of om het leggen van nieuwe contacten. Voor de jeugd is het belangrijk om te zien hoe de situatie is in een andere kerkelijke gemeente in een ander land waar een andere (kerkelijke) traditie en cultuur heerst.

Vanaf 2012 wordt de subsidiëring van de uitwisseling overgenomen door de kerkrentmeesters.

Mei 2012